

Parlamentul
Republicii Moldova

V32 nr. 52

28 noiembrie 2023

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, Proiectul de lege cu privire la interzicerea deconectărilor de la servicii locativ-comunale în perioada rece a anului 2023-2024.

Anexe:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	430
"28"	11 2023
Ora	

Deputați în Parlament

V. Oduștalco

F. Gagauz

I. Koksail

A. Pilipețcu

P. Bursuc

V. Ciencă

V. Bălan

N. Roșu

A. Mucur

LEGE

cu privire la interzicerea deconectărilor de la servicii locativ-comunale în perioada rece a anului 2023-2024

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul 1. Scopul și domeniul de reglementare a legii

(1) Scopul prezentei legi este protecția socială a unor categorii de consumatori conform Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice, prin excluderea riscurilor de sărăcie energetică a populației vulnerabile în perioada rece a anului.

(2) Prezenta lege reglementează măsurile de protecție socială suplimentară pentru consumatorii cu vulnerabilitate energetică extremă, foarte ridicată și ridicată privind asigurarea accesului la resursele energetice în perioada rece a anului.

Articolul 2. Noțiuni principale

deconectare – acțiune realizată de furnizor, care are drept scop încetarea temporară sau definitivă a furnizării serviciului, inclusiv prin debranșarea de la instalațiile de livrare.

furnizor – persoană juridică, titular de licență pentru furnizarea gazelor naturale, energiei termice, energiei electrice către gospodăriile casnice;

gospodărie casnică – unitate formată dintr-o locuință și persoanele fizice care locuiesc împreună în acea locuință;

perioadă rece a anului – perioada de 5 luni cuprinsă între 1 noiembrie – 31 decembrie 2023 și 1 ianuarie – 31 martie 2024;

servicii locativ-comunale– în sensul prezentei legi, constituie serviciile de furnizare a gazelor naturale, a energiei termice și a energiei electrice.

Articolul 3. Obiectul legii

(1) Se interzice în perioada rece a anului deconectarea gospodăriilor casnice de către furnizori de la rețelele de gaze naturale, energie termică și energie electrică, pentru neonorarea în termen a plății pentru serviciul furnizat.

(2) Dispozițiile alineatului (1) se aplică în următoarele condiții cumulative:

a) gospodăriei casnice i-a fost atribuită categoria de vulnerabilitate extremă, foarte ridicată sau ridicată conform art. 7 din Legea nr.241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice;

b) datoria scadentă a fost executată parțial, în cuantumul de 50% din suma datorată pentru perioada curentă de facturare în cazul gospodăriilor casnice cu grad de vulnerabilitate foarte ridicată și 60% din suma datorată pentru perioada curentă de facturare în cazul gospodăriilor casnice cu grad de vulnerabilitate ridicată;

c) suma cumulativă a datoriei acumulate în perioada rece a anului nu depășește suma de 5000 lei în cazul serviciilor de furnizare a gazelor naturale și a energiei termice și suma de 1500 lei în cazul serviciilor de furnizare a energiei electrice.

Articolul 4. Sfera de acțiune a prezentei legi

Sub incidența prezentei legi nu cad acțiunile de întrerupere, limitare, sistare și/sau orice alt tip de încetare a furnizării serviciului locativ-comunal, parvenite urmare a necesității de înlăturare a avarierilor, efectuării lucrărilor de mentenanță, evitării riscurilor pentru viața și sănătatea populației, precum și situațiile în care deconectarea se efectuează în baza cererii consumatorului casnic.

Articolul 5. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică vor elabora în termen de o lună, actele normative necesare executării prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
la Proiectul de lege cu privire la interzicerea
deconectărilor de la servicii locativ-comunale în perioada
rece a anului 2023-2024

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege cu privire la interzicerea deconectărilor de la servicii locativ-comunale în perioada rece a anului a fost elaborat și înaintat de către un grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova, în conformitate cu art.47 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797/1996.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Deja al treilea sezon de încălzire consecutiv, cetățenii Republicii Moldova se confruntă cu creșteri exorbitante ale tuturor produselor și serviciilor derivate din prețul gazelor naturale. O adevărată provocare în acest sens o constituie acoperirea cheltuielilor pentru serviciile comunale de către consumatorii casnici.

Deși populația Republicii Moldova reduce tot mai intensiv consumul de servicii locativ-comunale, prețurile exorbitante adesea nu permit acoperire lunară în totalitate a cheltuielilor de consum. Cu titlu de exemplu, conform rezultatelor Monitorizării pieței de gaze naturale, efectuat de Agenția Națională pentru Reglementare Energetică, ponderea consumului populației a gazelor naturale în semestrul I al anului 2023 a scăzut cu cca 57,5 milioane m³ față de volumul consumat în aceeași perioadă a anului 2022. La fel, conform datelor prezentate în tabelul de mai jos, ponderea consumului de gaze naturale de către consumatorii casnici a scăzut cu cca 100000 milioane m³ în semestrul I 2023 față de aceeași perioadă din 2021.

Ponderea consumului de gaze naturale de către consumatorii casnici		
Semestrul I 2021	Semestrul I 2022	Semestrul I 2023
283000 milioane m ³	227600 milioane m ³	170068 milioane m ³

Totodată, potrivit datelor celui mai mare furnizor de gaze naturale din Republica Moldova, S.A. „MoldovaGaz” volumul consumului de gaze naturale în luna septembrie curent a constituit 26,3 milioane de metri cubi, ceea ce este cu circa 3,88% mai puțin în comparație cu aceeași perioadă a anului 2022. Indicatorii enunțați relevă o tendință constantă a populației Republicii Moldova de a economisi din contul propriului consum al gazelor naturale.

De menționat că în pragul perioadei rece a anului, caracterizată prin creșteri esențiale a consumului de energie din partea consumatorilor casnici, politicile actualei guvernări nu se axează pe micșorarea tarifelor la serviciile locativ-comunale sau majorarea numărului beneficiarilor de compensații la facturi. În acest sens, există riscuri iminente de incapacitate de plată a consumatorilor casnici. Subsidiar, vulnerabilitatea populației sporește sub auspiciul riscurilor de deconectări în toiul sezonului marcat de temperaturi sub 0 grade Celsius.

Amintim că în sezonul de încălzire anterior, prin atingerea consensului larg, Parlamentul Republicii Moldova a reușit să adopte Legea nr. 340/2022 cu privire la interzicerea deconectărilor de la servicii locativ-comunale în perioada rece a anului. Acest fapt a securizat cele mai vulnerabile categorii de consumatori casnici în fața consecințelor nefaste precum deconectarea de la serviciile locativ-comunale pentru neplata în termen a acestora. Accentuăm că experiența pozitivă arătată în sezonul de încălzire 2022-2023 a demonstrat viabilitatea acestui mecanism de susținere, fără a aduce atingere furnizorilor serviciilor respective.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect de lege este înaintat în contextul necesității susținerii cetățenilor cu grad sporit de vulnerabilitate energetică și are drept scop diminuarea riscurilor de sărăcie energetică a populației pentru perioada rece a anului.

Proiectul propune interzicerea deconectărilor consumatorilor casnici de la instalațiile de livrare a gazelor naturale, a energiei termice, și energiei electrice, în perioada rece a anului.

De reținut că proiectul de lege propune introducerea noțiunii de „gospodărie casnică”, statuându-se pe caracteristicile raportului reglementat. Astfel, deși Regulamentul cu privire la atribuirea categoriilor de vulnerabilitate energetică și modul de stabilire și plată a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie nu definește noțiunea de gospodărie casnică, reglementarea modului de atribuire a categoriilor de

vulnerabilitate energetică se face anume în baza caracteristicilor gospodăriei casnice. Concomitent, acțiunea nemijlocită de deconectare de la serviciile locativ-comunale se materializează în raport cu încăperea, indiferent de calitatea consumatorului, or titularul contractului de furnizare a serviciului locativ-comunal nu neapărat prezintă și consumatorul acestuia.

Prevederile enumerate se extind asupra gospodăriilor casnice, la îndeplinirea următoarelor condiții cumulative:

- a) gospodăriei casnice i-a fost atribuită categoria de vulnerabilitate extremă, foarte ridicată sau ridicată, conform cadrului normativ în vigoare;
- b) datoria scadentă a fost executată parțial, în cuantumul de 50% din suma datorată pentru perioada curentă de facturare în cazul gospodăriilor casnice cu grad de vulnerabilitate foarte ridicată și 60% din suma datorată pentru perioada curentă de facturare în cazul gospodăriilor casnice cu grad de vulnerabilitate ridicată;
- c) suma cumulativă a datoriei acumulate în perioada rece a anului nu depășește 10 000 lei.

De menționat că proiectul de lege repetă prevederile Legii nr. 340/2022, în cadrul implementării căreia, în perioada rece a anului anterioară, au fost estimați cca 1 milion de beneficiari. Actualmente nu există premise care ar comunica despre reducerea impactului.

4. Fundamentarea economico-financiară

La etapa actuală adoptarea și implementarea ulterioară a proiectului de lege nu prevede cheltuieli financiare din bugetul de stat, totuși unele efecte generate de intrarea în vigoare a prevederilor poate cauza cheltuieli suplimentare care vor necesita acoperirea din bugetul de stat.

5. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul respectiv urmează să fie plasat spre consultare publică pe portalul Parlamentului Republicii Moldova www.parlament.md, în ordinea prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

V. Adnostaenco B